

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкы

№ 153 (21882)

2019-рэ ильес

ШЭМБЭТ

ШЫШХЪЭИУМ и 28-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтыутыгъехэр ыкы
нэмыйк къэбархэр
тисайт ижүугъотэштых

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Егъэджэнным фэхъазырых

Кілэцыкъухэр еджаплэхэм якъоллэжынхэмкіэ къенагъэр тхъамэфэ имыкъу. Ахэм ящынэгъончъагъэ, ягъесеныгъэ ихэгъэхъон къыдалытээ еджаплэу республикэм итхэр зэтырагъэпсыхъажыгъэх.

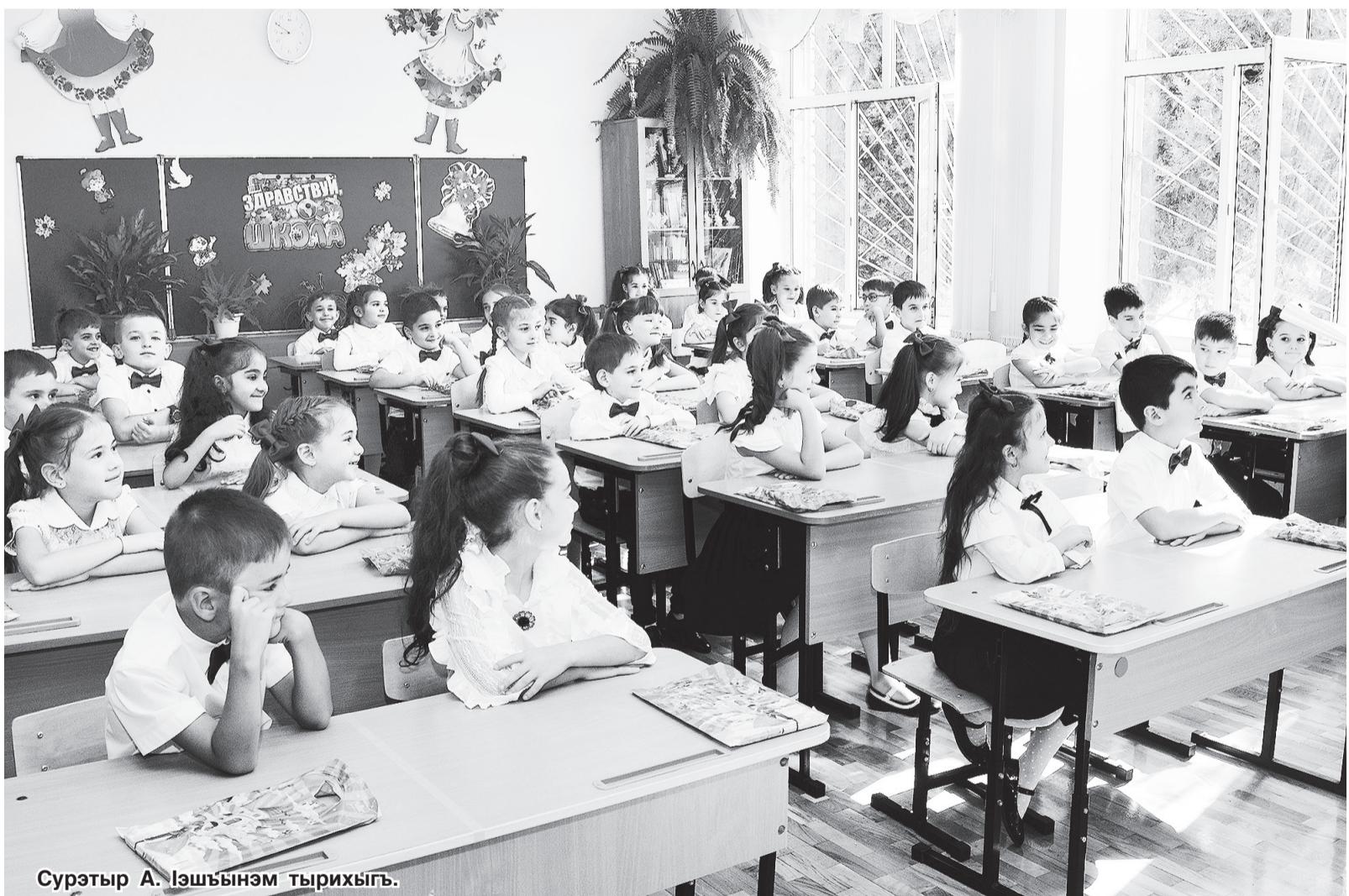
Непэ АР-м гъесеныгъэмрэ шлэнгъэмрэккэ и Министерстве гъесеныгъэ къэзытыре организацие 303-рэ къыхеубите. Аш щыщэу 150-р еджапл (144-р муниципальнэ, 4-р къэралыгъо, 2-р мыкъэралыгъо организациех).

Зэкіемки республикэм къэлэнкъу ыгъыпли 127-мэ ыоф щашэ. Іахтедзэу гъесеныгъэ къэзытыре организацие 20-м щыщэу 18-р муниципальнэх, 2-р мыкъэралыгъо ыофшланл.

Сэнэхьат зыщызэргэгъотырэ къэралыгъо организации 5 республикэм ит. Профессиональнэ гъесеныгъэ Іахтедзэ къытэу Адыгейим зы организацие ыоф щешэ.

Межведомственнэ комиссием зэригъэунэфыгъэмкэ, республикэмкэ ильесыккэ еджэгъум фэмыхъазырыр зы еджапл. Ар Красногвардейскэ районымкэ селу Большой Сидоровым дэтыр ары. Еджаплэр зэфашыгъэу гъэцкіэжын куухэр непэрашилэх. Аш щеджэхэрэр ыоньгом и 1-м къыщегъэжьагъэу Джамбэчые гурит еджаплэм ащэхээ щырагъэджэштых, ятлонэрэ еджэгъу Іахым ехъулэу ыофшэнхэр къаухынхэу агъенафе.

(Икъях я 3-рэ н. ит).

Сурэтыр А. Іашынэм тырихыгъ.

Адыгеир ящыс

Жыбыгъэм ыкуучакъэлэ ыоф зышэшт паркым игъэпсынкэ Адыгейим ыофшлэккэ амалэу іекіэллыр Ставрополь краим къызьыфагъэфедэн гухэль щыл.

Проектыр зыщагъэцэккэрэ чыплэм мы мафэхэм щылах а краим къыкыгъэ лыкъю купыр. Мы шольырми жыбыгъэм ыкуучакъэлэ ыоф зышэшт электростанцием ишын щырагъэжьагъ. Аш фэдэ къэбар къытыгъ компаниеу «Новавинд» зыфиорэм ипресс-куулыкъу.

— Адыгейим щашырэ псэуальэм тыкъызэрэкъуагъэм пшъэрыль шъхьалэу иэр муниципалитетхэм япашхэм паркым игъэпсын мэхбэнэу илэр, ар зэраширэ шыкълэр агурыдгъэоныр ары. Аш фэдэ еклонлакълэр зыкъытищыклагъэр псэольшыным ильхъан технологиче-

скэ гумэкъыгъоху тызэоллэнхэ ылъэкъыщхэр дгъэнэфэнхэр, ахэр дэгъэзэжьыгъэхэ зэрэхъуштхэр пэшорыгъэшьеу тшэнхэр ары, — elo Ставрополь краим энергетикэмкэ, промышленностымкэ ыкыл зэпхыныгъэмкэ иминистрэу Виталий Хоценкэм.

Лыкъю купэу къэкъуагъэм пае Адыгейим щагъэпсыре паркым экспукурсиер ашыфызэхэзьыщаагъэр компаниеу «Новавинд» зыфиорэм игенеральнэ пащэ игудзэу Андрей Нестерук ары. Хъаклэхэм псэольшыш эштэе заулэ къаклухъагъ. Ахэм апэу щытыгъ жыбыгъэнергетическэ пкыыгъохэр зыщагъыгъ псэольшыш базэр. Мы чыплэм щаугъоих гъучым хэшыкъыгъэ пкыыгъо зэфэшхъафхэр, гондолхэр, генераторхэр ыкыл нэмийкхэр, ахэм якъыхъагъэ метрэ 50-м нэсы, шхъадж тонн 12 къещечы.

(Икъях я 2-рэ н. ит).

Ильсныкъом илэшорыгъэшь зэфэхьысыжъхэр, шильтэрийхэр

Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинет зичэзыу игъэкштыгъэ зэхэссыгъоу тыгъуасэ илагъэм тофыгъо шъхьа!эу къыша!этыгъэхэм ашыц 2019-рэ ильэсым иапэрэ ильэсныкъо шъольырым социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэу ышыгъэхэм япэш!орыгъэшь зэфэхьысыжыхэр, ильэсымк!э к!эухэу зажэхэрэр. Тофтхьабзэр зерищагъ Адыгэим и Правительствэ и Тхъаматэу Александр Наролиням.

АР-м экономикә хәжъоныгъэм-
кә ыкли сатыумкә иминистрэу
Къуанэ Андзаур мэзихым
изэфхыхысыжхэр къышыхээз,
экономикэм икъэгъельгъон
шъхъаэхэм уагъэрэзэнэу зэрэ-
щтыр, ашк!э шъолъырым
зыпкытыныгъэ зэрильтир хи-
гъэунэфыкыигъ. Промышленнэ
ыкли мэккумэц къыдэгъэкын-
ымк!э, псөолъашынымк!э,
инвестициехэм, нэмых! лъэны-
къохамк!и хахъохар шылх-

Министерствэм анахьэу ынааэ зытыригъэтхэр лъэньюкохэм ащащ гурит лэжьапкэр къэгъэльгъон гъэнэфагъэхэм анэгъэсигъэнымкэ шьэрьлыр зэшшохыгъэныр. 2019-рэ ильзесим ишүүлэ мазэ къышегъэжьагъэу жъоныгъуак!эм нэс гурит лэжьапкэр сомэ 28261,9-м е блэккыгъэ ильзесим мыш фэдэ иуахьтэ егъэшпашагъэмэ, процен-ти 107-м клэхьагь. Лэжьапкэм процент 1,9-рэ къыхэхъуагь, Урысыемкэ гурит къэгъэльгъоним ар тлэкү нахьыб. Шыфхэм ягъот нахьыба хүнүр.

ялжъялкпкэ къэлтэгъэнэр — джары непэ анах шъхьаалеу щитыр. Республикаем ипредприятиехэм ашаратыре гурит лэжъялкпкэр уппльэгкүгъэним, ар къэгъэльгъэон гъэнэфагъэхэм анэгъэсыгъэним апае ведомствэм мониторинг зэхишгэй. Аш фэдэ еклонлаклэм иштуагъэклэ цыифхэм къагъахэрэм хэхъонэу щэгугъых. Мышклэ тофшленэр зэхэшгэй зэрэхүүрэм льыгпплэхэрэ комиссиөхэр шъольтырым имуниципалитет пстэуми ачызэхашагъэх. Министерствэм зэрилтийтэрэмкэ, 2019-рэ ильэсүм ыкнэм нэс зы нэбгырэм тельтийтгэй гурит хахьор проценти 5,9-кэ нахьыбэ хъущт ыкни сомэ 28,5-м ехъущт. Инфляциө проценти 4,3-м нэсынэу алъытэ.

пштэхэмэ, мы къэгъэльэгъонымкіе Адыгейм перытныгъэр ыыгь. Ильесныкъом тельятағъеу мэкъумәш хъизмәтым къидигъекыре продукцием индекс проценти 102,3-рә мэхүе сомэ миллиарди 5,5-рә. 2019-рә ильесым мы къэгъэльэгъоныр сомэ миллиард 22,5-м кіэхъанәу агъенафа. Псөолъешыным ыльзеныйкъокіе республикәм щагъэцекілагъехә фэло-фашіехэр фэди 1,8-кіе нахыбые хъугъе, Йоғшіэнхәм сомэ миллиарди 8,3-ра аттағ.

8,3-рэ атэфагь.
Адыгейим къышыдагъэкыгъэ продукцием, йофтшэнэү ыкын фэло-фашиу агъэцекиагъэхэм сомэ миллиард 26,4-рэ атэфагь, блэкыгъэ ильэсэм имээзих егъэпшагъэмэ, ар нахь макл. Шъольырым ипредприятиихэм аащищхэм къыдагъэкырэм къызэрэшыкагъэм, непэрэ мафэхэм ехъулэу организациитумэ банкротствэр зэрашыкюрэм мыкъэгъэльэгъоныр япхыгь.

Ау мыш даклоу промышлен-
нэ къыдэгъэкыным индекс

зэрэпсаоу хэхьоныгъэхэр ышлыгъэх ыкчи проценти 101,6-мжээ.

Пшъэрыйль шъхъаlэхэу щытхэм ашыц экономикэм къыхальхъэхэрэ инвестициехэм ахэгъэхьогъэнры. 2018-рэ ильэсым мыш фэдэ иуахътэ егъэпшагьэмэ, Адыгейм имыльку шъхъаlэх инвестициеу къыхальхъагъэр процент 200,6-м нэсы е сомэ миллиард 15,8-рэ. Пэшлорыгъэшъэу къызэралтыгъэмкэ, 2019-рэ ильэсым ыкIэм нэо инвестициехэр сомэ миллиард 34-м къехнануу ары.

34-м кітаптану ары.
УФ-м и Президент кызыгыр-
кылъе жъоныгыокъе унашъом-
кыдыыхъелтыгъе лъэнүкъо-
пстэури гъэцэкъэлгъэнүмкъе, эко-
номикэм хэхъоныгъэхэр ышын-
хэмкъе, цыифхэм щыэкъе-псөүкъе
амалхуз ялехэр нахышу шы-
гъэнхэмкъе Адыгейим и Лыштыхъезу.
Къумпыйл Мурат кыргыздууцухъэрэ-
пшъэрыльхэр зэрифэшүүашэу
зэшшохыгъэнхэм анал зэрэтира-
гъетыштыр министрэм кызыгуягъ

Іоғыпъюу зытегүшшілгэхээр

Кызызэркікшохэу зэрэштырып, аштапыхыгъе пшъэрлыкхэр гъецкэлгъэхэ зэрэхүүхэрэм цыфхэм ящылак! Э зыфэдэштыр зэрепхыгъэр АР-м и Премьер-министрэ къыхигъэштыгъ. Экономикэм зэхэубытагъэу хэхьонигъэхэр ышынхэм фытегъэпсыхъэгъе тофшэнэм изэхшэнк! Э республикем ышлагъэр зэрэбэр, джы аштакъыдхалтыгъэ лъеныхъко шъхьа! Эхэмк! Федеральна гупчэм гурыйонхэ зэрэфаер хигъэунэфыкыгъ. Анахьэу ана! Э зытырадзэн фаеу А. Наролиным ылтыгатай эр лэжапк! Эм ылъеныхъко! Тофхэм язытет ренэу лыппльэгъенир, ашк! Э республикэр къегъэлэгъон гъенэфаер, схема схема схема схема

Гъэсэнгъэм иорганизаціе-
хэу Адыгейм итхэм къэблэгъэрэ
ильэсыкіэ еджэгъум зэрэфхэз-
ырхэм илофыгъуи зэхэсигъом
кышаалтыгъ. Аш фэгъэхыгъэу
къэгүшыагъ ыкли зэфхэхысыжь-
хэр къышыгъэх министрэу
Кіэрэшэ Анзаур.

ТХЪАРКъОХъО Адам-

Адыгейр ящыс

(Иклэвх)

ЭлектроГенераторхэм къащэчырэр аш нахьыбэж – тонн 54-рэ зырыз. Ахэм МВт 2,5-м нэс электроэнергие къатын альэкшицт. Зэкэмкли мыш фэдэ пкыгьо 60 эл. аччинаас эл. анафа.

ТХЪАРКЪОХЪО
Азъм

Республикэм Къышыхагъэшыгъэл

Африкәм ыкъи Азием къарыкъыгъэхә хъац|э-плац|эхэр Урысыем икъыблэ шъольыр щагъенүэфыгъэх. Ахэм апкъ къикъыкъе цыфхэм Денге, Чикунгунья ыкъи Зика вирусчэр къязыным ишынагъо шыләу ало.

Эпидемиологхэм тикъэралыгъо икъыблэ щылэх арбъойхэм зэхъокыныгъэу афэхъугъэхэр агъеунэфыгъэх. Ахэм кызыэралорэмкэ, хвацэ-пацэхэр Египет ыкъи Кыбылэ-Къоокынлэ Азиен къарыкыгъэх. Үлэктэ зигугуу къетшыгъэхэе вирусхэр ахэм зэрхъяа.

Мы лъэныкъомкѣ Адыгейм илофхэм язытет ышыцдъгъэгъозаг. Роспотребнадзорым Адыгэ Республикаемкѣ и Гээлорышланлѣ къызэритыгъэмкѣ, вирусэу ыпекѣ зигугуь къэтшыгъэхэр Адыгейим щагъеунэфыгъэхэп. 2012-рэ ильясым «лихорадка Западного Нила» зыфалорэр къеузыгъэу зы нэбгыре тиеспубликѣ къыщыхагъэштыгъарт. Краснодар краим щыщеу Тэхъутэмыйкуае щыпсэущтыгъэ хуульфыгъэм джащ фэдзу мыгъэ мы узыр къыхагъэштыгъ. Адзарнысыгъа унари шагури

зэрифэшьуашэй агъэкъэбзэжыгъэх.
Денге, Чикунгунья ыккы Зика явил
русхэр агъэхъужыхых, ау ар къыззэузыгъэ
цифыр сымэджэцым наах псынкэлүү
зэреклонлэштүм пылтын фада. Темпе-
ратурэр лъэшэу дэктойгъэу, шхъэр
узэу, чынылам ыхыхы зыххуклэ, инфек-
ционе пкышъолым зэрэхэмьтүр къа-
ушыхъатынэу медицинэ учреждением
иже замансаа таас.

Специалистхэм къызэралорэмкіе, дунаир нахъ фабэ зэрэхүүгъэм къыхэкіе мыш фэдэ вирусхэр зезыхъэхэр аргъойхэр тикъэралыгьо икъыблэ шьоллыр щагъэунэфхэу рагъэжьагь. Шэныгъэлэхжхэм къызэралытэрэмкіе, 2050-рэ ильясым өхүулзэу Швецием насихо спекцишт.

ГЬОНЭЖЫКЪО
Сатанай

Тиньбджэгъоу, Адыгэ хэку драматическэ театрэм иартистыгъэу, нэүжым Мыекъопэ мебелышл объединение «Зэкъошныгъэм» культурэмкэ и Унэ идиректорыгъэу Тырку Казбек Хъаджисмел ыкъом идунай зэрихъожьбыгъэр туу гэхкэв иунагчоор ялахынхамра тафтахнаусыха.

Блашәпсынә щышхәу Мыекъуапә щыпсәухәрәр Тырку Хаджисмел ыкъю

ыгъэр гухækI ашыхъоу илахьылхэм, игупсэхэм афэ-

Щытхъур къылэжьыгъ

Хэгъэгу зэошом иветеранэу, УФ-м изаслуженэ юристэу Владимир Бибичевым ыныбжь ильэс 95-рэ зэрэхүгъэм фэгъэхыгъэу АР-м и Очил палатэ джырэблагъэ зэхахьэ щыкъуагъ.

Іофхъабзэм хэлэжьагъэх Адыгэ Республиком заом, Іофшэнэм, Улешыгъе Клыачхэм ыкчи хэбзэххумэкто къулыкүхэм яветеранхэм (пенсионерхэм) яобщественэ организацие и Совет итхаматэу Къоджэ Аслъан, АР-м и Апшъэрэхыкум и Тхъаматэу Шумэн Байзэт, АР-м и Конституционнэхыкум и Тхъаматэу Лыххэтэйкъо Аскэр, Мыекъопэ дээ хыкум гаризоным итхаматэу Валерий Соломатин, АР-м инотариат Палатэ итхаматэу Сэмэгю Людмилэ, АР-м юстициемкъе и Министерствэ итхаматэу Ирина Ковалевар, Очил палатэм, квалификационнэ комиссии, ветеранхэм я Совет ыкчи очил ныбжыкхэм я Совет хэтхэр, нэмыхкхери.

АР-м и Очил палатэ и Тхъаматэу Мамый Алый пэублэгущыи къышызы, Владимир Бибичевым имэфэкъыкъе игуапэу фэгушуагъ ыкчи гущыи дэхабэ фиуагъ.

Аш къызэриуагъэмкъе, Владимир Бибичевым фэдэ цыифхэр зырыз. Лыблэнагъэ ыкчи тэубытгэшхо хэлъэу, гу клычэу илэр ымыгъэктэдэу Хэгъэгү зэошом хэлэжьагъ. Курскэ ыкчи Стalingrad ашыкъогъэ зэо мөххаджхэм ахэтыгъ. Медальхэу «За оборону Стalingрада», «За отвагу», «За победу над Германией», «За воинскую доблесть», Хэгъэгү зэошом иорденэу а I-рэ степень зиэр, медалэу «Іофшэнэм иветеран» зыфиорэр къыфагъэшьошагъэх.

Владимир Бибичевыр 1924-рэ ильэсийн Саратов хэкум иткъалэу Ершов къышыхъугъ. 1950-рэ ильэсийн Саратов дэтыгъэ юридическэ институтыр къышуагъ. А ильэсийн къышегъэжьагъэу 1957-рэ ильэсийн нэс чыипэ зэфэшхъафхэм прокурорэу іоф ашишлагъ. 1958-рэ ильэсийн къышегъэжьагъэу 2007-рэ ильэсийн нэс адвокатэу іоф ышлагъ. А уахтэм къыклоц іофшакхэм къыхагъэшызз, щытхуу тхыльхэр мымакъеу къыфагъэшьошагъэх. УФ-м изаслуженэ юрист. 2008-рэ ильэсийн УФ-м иочылхэм я Федеральнэ палатэ «За верность адвокатуре» зыфиорэрэ шуухафтынрэ фиғъэшьошагъэх.

Джащ фэдэу Владимир Бибичевым орденыр къыритыгъ. Шахмат ешлэнэри иклас, мы спорт лъэпкыымкъе мастер. 2012-рэ ильэсийн «АР-м иочыл гъашуагъ» зыфиорэр цэ лъаплэр къыфагъэшьошагъ.

Мы мафэм ехъулэу Очил палатэм яобщественэ іофшэн чанэу хэлажьэ, ныбжыкхэм яфитынгъэхэр къеухумэ ыкчи ахэмкъе щысэтехыпэу щыт.

Владимир Бибичевым псаундэ пытэ илэнэу, ильэсийн джыри ахэтинэу Мамый Алый фэлъэуагъ ыкчи АР-м и Очил палатэ имедалэу «За верность адвокатуре» зыфиорэрэ шуухафтынрэ фиғъэшьошагъэх.

Джащ фэдэу Владимир Бибичевым ыныбжь ильэс 95-рэ зэрэхүгъэмкъе фэгушуагъэх Къоджэ Аслъан, Шумэн Байзэт, Лыххэтэйкъо Аскэр, Валерий Соломатин, Сэмэгю Людмилэ, нэмыхкхери. Зэклеми зэдьрагъаштэу къалуагъ Владимир Бибичевым щылэнгъэ гъогу къин къызэрикүгъэр. Арэу щытми, ыгу ымыгъэктэдэу лъэгъо дахэ зэрэхырищищтэй, цыифхэм иштуагъ эзаригъэкыщтэй пылтыгъ. Иофшэн фэшьыпкъагъ, аш щытхур къызэрилжэхыгъэр хэткли нафэ.

КИАРЭ Фатим.
Сурэтхэр Іашынэ Аслъан тырихыгъэх.

Мэзыр — тичыонс ибайныгъ

Урсыые экологическе Іофхъабзэу «Живи, лес» зыфиорэр ильэс къэс зэхашэ. Мыгыи аш иофшэн лъегъэктэдэ.

шоигъоныгъэ зиэхэр. Іоныгъом и 1-м къыщегъэжьагъэу чьэпьюгъум и 31-м нэс Урсыием Іофхъабзэр щирекъолыщт. Мэзым чыгхэр щагъэтгысыщтых, аукъэбзышт, къэлхэрэм яшшүшэштых.

АР-м мэзхэмкъе и Гъэорышланлэ къызэршыагъэмкъе, мы Іофхъабзэм хахьэу Гъэорышланлэ ыкчи аш иподразделениехэм игъеклотовыгъе Іофхъабзэхэр зэхашштых, къэлэ чыгхэтэ цыкъухэм ыкчи аллейхэм чыгхэр ашагъэтгысыщтых, мэзым хэкъихэр къыщаугъоиштых, аш икъэгъекъинкъе чылапхъэхэр агъэхъазырыштых.

Мэзыр — тичыонс ибайныгъ. Аш икъэхуухумэнкъе макъе ашлэрэр. Ахэм зыкъе ашыц ъофхъабзэу «Живи, лес» зыфиор лъэпкъ мэхъанэ зиэхъуагъэр ыкчи дунаим ѿысэухэрэ цыифхэр зэфээшшэхэрэр.

Урсыием имээс байныгъе зэтэгъэуцожыгъэним, хэгъэхьо-

гъэним ыкчи игумэкъыгъохэм обществэм ынаэ тэргээдээгъэним афшэ Адыгэим имэзхызметшланлэ иофшэнхэм мэзым фэсакынхэмкъе республикэ еджаплэхэм лекциихэр, егъэджэнхэр ашызэхащэх.

АР-м и Лыххэхэ иунашъокъе

Іоныгъом и 24-м щылэшт шэмбэт шылхъафым мыгъэрэ Іофхъа-

бзэу «Живи, лес» зыфиорэр тэргээфэн гухэль я. Республиком икъалхэр ыкчи ирайонхэр къэлхэрэгъэ шхуантэхэмкъе зэгъэшшыгъэнхэм фэшэ чыгцыкъухэу клаир, пчэир, бзыфыр, чыгаэр ашагъэтгысыщтых. Джащ фэдэу АР-м имээ фонд хахьэу Красногвардейскэ мэзхызметшланлэм ифонд ичыгыг

гектар 12 чылапхъэкъе къагъэкыгъэ къумбыл чыгыгыкъе мин 20-м ехъу щагъэтгысын гухэль я. Мы Іофхъабзэм хэлэжэштых мэз хызметэм иветеранхэр, Адыгэим имэзкъэгъекын обществэ, чыипэ зыгъэорышшэжын къулыкъум ялыхкохэр ыкчи еджаплэхэм ялсничествэхэр.

ЛъЭПКЬ Йофыгъохэр

Ижъирэ күльтурэм ибзий нэфхэр

Къалэу Туапсэ, хабзэ зэрэхъугъэу, адыгэ культурэм ия IX-рэ фестивалэу «Шапсыгъэ ибзыйхэр» зыфиорэр щыкъуагъ. Районым иклэлэцыкъу коллектив ыкъи иорэдыло анахь дэгъухэм ялэпэлэсэныгъэ сценэм къышагъэльэгъуагъ, мэфэкъым ихъэкъэ шхъялэу щытыгъ орэдымкэ ыкъи къашъомкэ Адыгейм и Къэралыгъо ансамблэ цэрылоу «Исламыер».

Гъэмэфэ зыгъепсэфыгъо лъехъаным иаужырэ мафэхэм, Тюпсэ районым, бэшлагъэу хабзэ зэрэщыхъульгъэу, цыфхэр зэрэчэфыщтхэм тегъепсыхъагъэх юфтьхъебзэ зэфэшьхъафхэр щызэхашэх. Адыгэ культурэм имэфэкіе «Шапсыгъе ибзыйхэр» зыфиорэм епхыгъе фестивалэу тхъамафэм тегъепсыхъагъэр шышхъэлум и 23-м ублагъэ хъугъагъэ. Аш къыкэльлыкгуагъэх ермэл культурэм ифестивалэу «Дышьэ зэндал», аш нэужым «Русский каравай» зыфилохэрэр.

...Тlyапсэ игупчэ цыфрыбэ кыышыэрэүгъоигъагь. Анахъ хякілә лъапләхэм ашыщыгъэх адыгэ къуаджэхэм адесхэ анахыжъхэр, районым ипащэу Анатолий Русиныр, къоджэ псэупләхэм ялшыхъэтетхэр, Адыгэ Хасэм хэтхэр. Мы фестивалыр зэхэзьыщагъэхэр муниципалитетым иад-министрациерэ шапсыгъэхэм яобщественнэ парламентрэ. Мылькукілә іепыіэгъу къафехъу-гъэх чыпілэ предпринимательхэм ашыщхэр. Анахъэу къе-клоңлагъэхэм ашыгъэш!эгъоны-гъэр зэльашшэрэ дәкло іепләсэу Klyraщынэ Marinэ адыгэ лъэпкъ шъуашэу ышыгъэхэм якъэгъэлъэгъон ары. Ишшагъэхэр аш Цэпс кырищыгъэх. Хы Шуціл юшъом щыпсэухэрэ шапсыгъэхэм яижъырэ куль-турэ фэгъэхъыгъэ къэгъэлъэгъон гъэш!эгъон къуаджэу Псыбэ културэм и Унэу дэтым ило-фыш!эхэм къагъэхъазырыгъ. Джащ фэдэу къэлэ кілэлцыкү

художественнэ
еджап!эу Киселевым ыц!ек!е щынтым чэсхэ к!элэцьык!у Iепэласэхэмэя Iоффшагъэхэр умыгъэш!эгъон пльэк!ыщтыгъэп. Арист ныбжык!эхэми адыгэ джэгум ишэн-хабзэхэр къаьгъэльгъуагъэх, ащ нэужым джэгудахэ зэхашагъ. Ахэм къак!элтык!уагъэх Tloncs районим ичып!э зэфэшъхаяфхэм къарык!ыгъэхэ художественнэ колективхэмрэ орэдыв-
Iохэмрэ: «Шапсыгъэ инэфыльтэхэр»
ык!и «Гунас» зын

ынки «Гүлгүс» зы-
филохэрээр (ахэр Агуй-Шапсы-
гэе кыкыгыз, язшыхъететыр
Шхъэлэхьо Заур), «Черкеси-
ер» (Ныджеэпсыхъо щыщыхъ,
язшыхъететыр Дэгью Рустам),
«Дышье къам» зыфиорэр (Цэпс-
щыщыхъ, пащэр Кураццынэ Ма-
рин), «Къушхъэхэм якэлэцы-
клюхэр» (къуаджэу Кодэшхъялпэ-
щыщыхъ, пащэр Даур Сарет),
«Дышье кэн» (Агуялэ щыщыхъ,
пащэр Нэгүуцу Сар), «Псынэпс»
(Псыбэ щыщыхъ, пащэр Шхъэ-
лэхьо Мурдин), «Жъоғъобын»
(къуаджэр Кодэшхъялп, пащэр
Тхъагүшье Марет), «Талисман»
(къуаджэр Псыбэ, пащэр Ацу-
мыжь Марин), инструменталь-
нэ купэу «Джырэ Кавказыр»
(къуаджэр Агуй-Шапсыгь, па-
щэр Хүунэ Марин), шоу-купеу
«ASSA» (къуаджэр Ныджеэпсы-

хъу, пашэр Дэгъю Рустам), къуаджэй Кодэшъялан!э къикыгъэ инструментальнэ колективэй Тхъагъушьэ Марет зипащэр, орэдьёло купэй «Горный край», (къуаджэр Агуй-Шапсыгъ, пашэр Ак!элью Ален), орэдьёло кружокэй «Мэкъе чанхэр» зыфиорэм иорэдьёло Ирина Дементьевар (къуаджэй Агуй, пашэр Маргарита Гальцевар), орэдьёлохэй

гъэхэм ацлэкэл рэзэнэгээ гүшүү-
лэхэр къаalyагъэх Tlопсэ район-
ным илашцу Анатолий Руси-
ным, Адыгэ Хасэм итхъаматэу
Klaiklyхуу Мэджыдэ ыккы Tlопсэ
районымкээ Хасэм итхъама-
та игуалзээ Шынхэлэхъо Сафар

— Тирайон цыф лъэпкъ 50-м
ехъумэ ялтыкъохэр щэпсэух,
зэклеми пшъерыйл шъхьа!эу
тилэр мамырныгъэр, зыпкыты-

Ацумыжъ Заремэрэ (Псыбэшыщ) Бойко Мариерэ (Ныдже-псыхъо щыщ), пашэр Инна Бойко), Акіэгъу Аленэрэ Нэгъуцу Шамилэрэ къуаджэу Агуй-Шапсыгъе къиқытгъех.

Адыгэ культурэм имэфэкы-шхоу Tlyapce ѿыкуягъэр зэльашвэрэ ансамблэу «Исламыем» иконцерткэ ухыгъэ хъугъэ, пышнаоу Мышъэ Андзауррэ орэдьиоу Эльдар Айдэмыррэ цыфхэр бэрэ Іегу афитеуа гъяжэх.

Мы фестивалым къекъолла-

НЫБЭ Анзор.

Зичэзыу гъэхъагъ

Урысые зэнэкъокъоу «Лучшая муниципальная практика» зыфиорэм Краснодар краимкэ иклэуххэр бэмышэу зэфахьсыжыгъэх. «Лъэпкъ зэфэшхъафхэм язэгурыоныгъэ гъэпытэгъенир» зыфиорэ лъэныкъомкэ ятонэрэ ильэс хъугъэу теклоныгъэр кыдэзыхырэр Тюпсэ районымкэ Ныбыгъу псэуплэр ары.

Адыгэхэм якултурнэ ыкын ягушъхъэлжэй банингъэ къэу-хъумэгъэнимкэ Ныбыгыу псэун-пэм опытэу илэ хъугъэм щи-тъэгъозагъэх. Хы Шуцэл ыушъом-кэ анахыбэу шапсыгъахэр зыдэсхэр къуаджэу Агуй-Ша-псыгъ. Лъэпкъ културэмкэ Гупчэу «Шапсыгъ» зыфиорэм чанэу аш юф щешэ.

— Къуаджэм ишылэнныгъэкіе, пъяпкъ шэн-хабзехэр къячху-

мэгъянхэмкіэ күлтурэм и Унэ
пшъэрлыышо зэшүехы, —
кытыгы муниципалитетым иад-
министрациие ипресс-күлүкүү.
— Ащ төгээпсихъяль эу творче-
скэ колективи 5 зэхашчыг:
льэпкъ адыгэ къашъомкіэ ан-
самблэу «Зори Шалсугии» зы-
фиюрэр, лъэпкъ къашъомкіэ
кілэлэцкыкү коллективэу «Ды-
шьэпсыр», инструментальне
коллективэу «Джырэ Кавказыр»,
орэдьио ансамблэу «Горный
край» зыфиюрэр, джащ фэ-
дэу адыгэ лъэпкъ тхыпхъэхэм-
кіэ студиер. Ахэм ахэтхэр
адыгабзэкіэ зэдэгүүшүйэх ыкыд-
макүү. Гурит еджаплэу N 15-м
факультатив фэдэу адыгабзэр
шакүү.

Анах хъугъэ-шлгъэ дэгүүхэм ахэпплэвтэ хъущт «Адыгэм и Ун» зыфиорэр Агуй-Шапсыгъэ къызэрэцьызэуахыгъэр, ашнамыкъац мы къудажам ша-

гъэпсыгъ лъэпкъ комплексу «Нарт» зыцэр. 2019-рэ ильэсүм Шхъэлэхъо лақьом изэфэсүшхо мыш щыклоным чылдэрысхэр клашакло фэхүүгчах

Ильэс къэс дунэе обществен-
нэ объединениехэм, хэхэс
адыгэ организациехэм ялты-
клохэр мы къуаджэмрагъэ-
благъях

Мамырныгъэмрэ зэгурынныгъэмрэ зэдагьэпыйтэх

«Пшызэ шьолтыр иныбжыкIэхэм язэхэгүүшIэжь» зыфиорэ семинарыр Туапсэ щыкIуагъ. Нэбгыри 130-м ехъу форумым хэлэжьагъ.

Ахэр Анапэ, Геленджик, Шьа-чэ, Псыфабэм, Шытхъэлэ, Тбилисскэ ыкIи Tlopce районхэм ашыпсэурэ лъэпкэ объединение зэфэшхъяфхэм, дин Io-фышIэхэм, kIэлэгъаджхэм ялтыkloх, джащ фэдэу Tlopce районым иадминистрацие иофышхэм ашыных

Муниципалитетым ипресс-күүлүкүү кызызеритыгъэмкіэ, ахэр зыкызызэукилагъяэхэр цыыфытъ шэпхъе дахэхэм арыгъуа-ззэхүү кыйткіэхүүхъэхэрэр пү-гъянхэм, лъяпкэ зэфэшъяа-хэм азыфагу иль зээзгыны-гъ-зэгурьыоныгъэр гъэптигъэ-ным яхыгъе тофыгъохэм ате-гүнчлүнхүү ары.

Тюпсэ районым ипащэй Ана-
толий Русиным семинарым
хэлажжэхэрэм шүүфэс кьари-
хыт. Тюпсэ ыккү краснодар
фольклор коллективхэр зыхэ-
лэжжэгэхээ концертымкээ зэ-
лиуклэгчур ухыгъэ хъугъэ. Мы-
лофтхабзэм обществэнэ лофт-
хэм анах чанэу ахэлажжэхэрэм
шүүхяфтынхэр щаратыжыгъэх.
Краснодар краим иадминистра-
ции ипащэ ирээнэгъэ тхыль-
аратыжыгъ Шхъэлэхь Сэфэр-
рэ Нэгъуцу Вадимрэ. Сэфэр
Тюпсэ районымкээ Адыгэ Ха-
сэм итхаматэ игуадз, цыф-
лээпкэ зэфэшхъяфхэм язэ-
фыштыкхэхэр зэгурхылонгъэр
цэл элсэу, гэжчэн энхам, ини-

HHE2 Ausen

ШАПХЪЭХЭМ ТАДЭШЬУМЫГЬЭХ

«Россети Кубань» зыфиорэм испециалистхэмрэ Пшызэ шъольыр икъэбарлыгъээс амалхэмрэ зэдызэхагъэуцогъэ проектыр зыфэгъэхыгъэр кіэлэцыкүхэр электричествэм шыухъумэгъэнхэр ары.

Энергетикхэмэрэ журналистхэмэрэ гүрилгоцошуул зэрэххүчтэй төтэү кэлэццынхүэм, ны-тихэм ыклийн кэлээгъаджэхэм агуу къагъэкъижыхын электрическэ тохым елхындаа шэлдхээ шхьхаалуу шылахэр.

Проектым изы нæklyubgo мыш фэдэ шхъэ ил: «Урамым тетми, унэм исми электрическэ токым епхыгээ пкыгьюхэм узэррадэзеклощтымкэ шапхъэу щылэхэр шъуисабый ешлэхэ?» Ащ къеулатэ унэм исми, урамым тетми сабыир щынаргую зэутэлэн ыльэкыцхэм ыкы ахэм за- щыхухъумэгъэнымкэ амалэу щылэхэм афэргэхыгъяу. Сабыир гушылэнэу, кло-

Нэү, тхэнэу зыщыригъажьэрэм къыщыу-благъэу щынэгъончъеним ишапхъэхэм нэүасэ афэтшэу едгэжьэн зэрэфаар къыхагъэшы а проектыр зэхэзгүйгэцца-гъэхэм. Цыфым ишыгэныгъэ зэрэпсаау электрическэ пкыгыт горэхэм япхы-гъэу щыт, арышь, а тофигъом ренэу игугьту шын фае.

Энергетикхэмрэ «Комсомольскэ правдэм» итедзээлэ унэрэ зэг्यусэхэу зэдынзэхагьэуцогъя Гахым «Щынэгъончъээлектричествэм идунай» цэү илэр. Хэтийн а лъэныкъомкэ шлэнэгъэу илэр ыупльээ-кунэу ашт амал къеты. Электричествэм епхыгъя чыпэ зэжъухэм кэлэццыкъу-хэмрэ Іэтажъохэмрэ ашт нэүласэ афешыха. Проектым игерой шыхваалхэм — роботынмрэ ашт иныбджэгъухэмрэ — ягъусэумыш еджэрэм шапхъэхэр къыкъелоты-кыжыха. Урамым утет хъумэ, электричествэм епхыгъя сыйд фэдэрэ пкыгыгъу-къашынхъэмэ нахьышу, уинчэ чисмын.

розеткэ къутагъэм, зэшчыкъогъэ электрическэ һэмэ-псымэхэм, шынэгъаклэм уафесакын фае. Шапхъэхэр иклэрыкIэу хэти ыгуу къыгъэхкыжынхэр лые хүүтэп. Проектыр къелэцькүхэмрэ ны-тыхэмрэ ямызакьоу, къелэгъаджэхэмийн сифат аффан, алтайн шинтэй классие

къызфагъэфедэн алъэкыщт класснэ сыхватхэу, зэдэгүүштэйгүхэу зэхашэхэрэм яльхан.

Шыгуу къэтэгъэкыжы: электричествэмкээ шынэгъончагъэм иурок изэхэцэнкээ заявкэр компанием исайт иразделэу «Профилактика электротравматизма» зыфиорэм 13кэжкугъэхан шигүлэхийншт.

Хэгъэгу клоц Iофхэмкэ Министерствэй къеты

Псынкэу къаубытыгь

Яавтомобильхэм ыкчи ямыльку афэсакынхэу сид фэдизэу полицием иофишишэхэм водительхэм макъе арагъэуми, ар икюу агъяцаклэу пфэштэп, зыпари лымын пльэу ямыльку кызагъанэклэ, атыгыу.

Джырэблагьэ ильэс 25-рэ зыныбжье клаалэу Мыеекуапэ щыпсэурэм АР-м хэгъэгу клоц Iофхэмкэ и Министерствэ идэжурнэ часть зыкыфигъэзагь. Ашкъарыуга иавтомобиль ильтигэе телефон льаплэр зэрэратыгъукашыгьэр.

Уголовнэ лыхууным икулыкьушэхэм

такъикъ заулэкэе зэгуцафэхэрэр кыхагъэшгээ. Тыгын бзэджашлагъэ зезыхагъэу къаубытыгъэм ильэс 19 зыныбжье, Кощхэблэ районом щыщ. Клаалэм инэн къызальхуум телефоныр кырагъотага ыкчи аш пае уголовнэ Iоф кызэлиахыгь.

Мыхэм афэдэ бзэджашлагъэхэм ашкъухумэгъэнхэм фэшлээ полицием иофишишэхэр цыфхэм къяджэх ямыльку зыпари лымын пльэу кыамыгъэнэнэу. Анахьэу машинэхэм аратыгъукашыгьэр телефонхэмрэ ахьцалхэхэмрэ. Машинэр кызыэршубгынэштыр такъикъ заул нэмынэми, пчъэр ежыгъэт ыкчи шхъянгупчэе алчхэр дежъугъэщаех. Зыщышумыгъэгъупш Ѣынэгъончэним ишапхэхэр зыжбугъяцаклэхэклэ, тыгын бзэджашлагъэхэм защишуюхумэн зэршүүльэкынштыр.

Зэрарыр сомэ мин 600 фэдиз хъугъэ

Цыфхэм бзэджашлагъэхэм цыхээ зэрафашырэм кыхэкынэ кэ ямыльку ашлоклоди.

Мы лъеныхомкэ пэшорыгъэшь Iофхъабзэхэр къулыкьушэхэм зэрхэхэм, цыфхэр ашкъигъэуцухэрэп, амышээрэмэ егъэлэягъэу цыхээ афашы, зарагъэгъеделэ.

Мы мэфэ заулэм гъепцагъэ зыхэль бзэджашлагъэни 10 фэдиз Адыгэим Ѣызэрахагь. Ахэм зэрээ къахыгъэр сомэ мин 600 мэхь.

Гүшүлээм пае, бэмышээу

ильэс 61-рэ зыныбжье бзэльфыгъэу Мыеекуапэ щыпсэурэм полицием идэжурнэ часть зыфигъэзагь. Гъепцаклохэм телефоныр кызыфагъэфеди, бзэльфыгъэм иахьшэу сомэ мини 125-м ехур кызылэклагъэхан алтэекъигь. Мышкэ уголовнэ Iоф кызэуахыгь.

Джащ фэдэу Тэхьутэмыкье районом щыпсэурэх хуульфыгъэу ильэс 27-рэ зыныбжье клаалэу Мыеекуапэ щыпсэурэм полицием зыфигъэзагь. Мы шыкэ дэдэмкэ аш

икартэ сомэ мин 11 фэдиз рахыгь.

Джыри зы ѹыс. Ильэс 29-рэ зыныбжье бзэльфыгъэу Мыеекуапэ къэклиягъэм ымышээрэ горэм СМС-мэкъэгъэу кыфишэхыгь. Бзэльфыгъэм аш джэуап ритыжызэ, банкын ехиргээний узэрихан пльэкыншт шыкэлэгъэхэрэл риуагь. Охътэ заулэ тешлагъэу аш икартэ ильтигэе ахьцалхэхэмрэ.

Аш нэмыкэу, гъепцаклохэм банкын иофишишэхэмдэу цыхээ кызыфигъэзагь, ильэс 37-рэ зыныбжье бзэльфыгъэу Мыеекуапэ щыпсэурэм иахьшэу сомэ мини 55-м ехур икартэ рихыгь.

Мыхэм афэдэ хъугъэшлагъэхэм ашкъухумэгъэнхэм фэшлээ, АР-м хэгъэгу клоц Iофхэмкэ и

Министерствэ цыфхэм къяджэ амышээрэ цыфхэм цыхээ фамышынэу, сакыныгъэ кызагъэфэнэу. Сид фэдэрэ ушхъагъуки шумынээрэ цыфхэм зешумыгъэгъэдел, банкын ехиргээний картэм иномер яшумыу. Шъулэкъуацэ, шууцэ, шууипаспорт иномер ыкчи шууиадрес гъепцаклохэм кырыалагъэхэми шуушлошь шумыгъэхэу. Шъугъапцэу шуугуцфагъэмэ, шуудэмэгүүшгээу телефоныр жууѓтэйлэжь. Ишкъялагъэ хъумэ, банкын иофишишэе ыкчи полицием икъулыкүшэе зафэжкугъаз.

Зэдэгущыгъэхэр адашыгъэ

Гъогум Ѣынэгъончъэу Ѣызеклонхэмкэ шлэнэгъэхэу аэклэхэр улъякгугъэнхэм фэшлээ Урысыем хэгъэгу клоц Iофхэмкэ и Министерствэ имежмуниципальне отделэу «Кощхабл» зыфиорэм кэлэцыклюхэр нахыбэу зыщизэрэуѓоихэрэ чыпшэхэм клохээ зэдэгущыгъэхэр адашыгъэх.

хэм шапхээу пыльхэр амыукъонхэу къулыкьушэхэр іетахъохэм къяджагъэх. Полицейскэхэм кызыэралагъэмкэ, ильэс 14 зыныбжхэр арых күшхэфачьэмкэ автомобилхэр зыщизеклэгъогум Ѣызечъэнхээ зылэкынштхэр, лъэрсрыкло гъогур зэвчилийн пае күшхэфачьэм къехынхэшь, аш готхэу гъогур зэвчилийн пае.

Кэлэхүм инспекторхэм Iофхъабзэм хэлэжьэгъэ іетахъохэм хэушхъафыктигъэ узыгъэгъозэрэ нэпээлхэр аратыгъэх.

АР-м хэгъэгу клоц Iофхэмкэ и Министерствэ ипрес-къулыкъу

Сакыныгъэ кызагъэфэнэу къяджагъэх

Гъэмэфэ зыгъэпсэфигъор ыклем фэкло ыкчи мы охтэ благьэхэм кэлэеджаклохэр еджаплээм чэхъажынштых.

Кэлэцыклюхэм яшынэгъончагъэе нахыжкэхэм аэ зэриллыр кыыдалыти, Мыеекуапэ дэт еджаплээм ашызэхашэгъэхэх нытын комитетхэм ялтыклохэр кэлэцаклохэрэхэх, гъогурыклохэм ишапхэхэр къизынштырхээрэхэх, агъэхазырыгъэх ыкчи ахэр водительхэм арагъэлэгъэх.

АР-м и Къэралыгъо автоВИспекции икъулыкьушэхэм АР-м кэлэцыклюхэм яфитныгъэхэр къэхумэгъэнхэмкэ и Уполномоченнэу Александр Ивашиныр ягусэу водительхэм пешорыгъэшь зэдэгущыгъэх

хэр адашыгъэх. Гъэмэфэ лъеханым кэлэцыклюхэр унэм исихээ в лагерым Ѣылэхээз гъогурыклохэм ишапхэхэр ашыгъупшэжынхээ зэральэкынштырхэх водительхэм агу къагъэхийгъэгъэх.

Гъогум Ѣыхъухэрэ тхамыклюхэр ашкъухумэгъэнхэм фэшлээ ахэм афэсакынхэу, гъогурыклохэм ишапхэхэр амыукъонхэу нытын комитетхэм хэтхэр водительхэм къяджагъэх.

АР-м и Къэралыгъо автоВИспекции ипрес-къулыкъу

Искусствэм ицЫифхэр

Инасып иорэд къыщежъэ

Адыгэ Республикаем изаслуженнэ артисткэу Кыкы Софие Санкт-Петербург щэпсэу. Мьеңкүапэ гүшүэгэй таңыщызэфэхъум, игүхэль благъэхэм таңигъэгъозагь.

Мурадин», Хьатх Мыхамэтгүазэ фэгъэхыгээр, нэмикхэри сирепертуар хэтын.

— Тиреспубликэ и Къэралыгь орэдьио-къэшьокко ансамблэ «Исламыем» укырагъэблағы юбилей концертхэм, фэшьхъафхэм уахэлжъэнэу зэрхэгүгээр къыталаоба.

— Композитор цэрылуу Нэхэе Асплан йофым къэшакло фэхүгү. Апэрэ адигэ оперэу «Бзыкью заом» Акоз ипартиехэр къыкысугъягъэх. Оша, адигэ шуашэр пышгэй, симфоническэ оркестрэм уригүусэу аш фэдэ зэхахъэм ухэлжъэнэир насыныгэлэе плытэ хууц.

— Лъэпкэ музикальнэ искуствэм итарихъ шүкүэ ухэхъгээ сэлъытэ.

— Къызэрэсугъягъэ, Нэхэе Асплан сүфэрэз. «Исламыем» ансамблэ цэрылуу, Урысыем и Правительствэ игрант къыфагъэшшошагь. Сигуапэу артистхэм йоф адэшшагь, сэри зэхэсхъгъях.

— Зым зыр зэхихынэм искуствэм мэхъэнэ ин щыраты.

— «Исламыем» гъэпсыкэхэгъэ зиэ ансамблэ пытхэм

ащыш. Хъокло Сусанэ уедэузе, ор-орэу зызэххыжынэм гукэ уекуалэ. Нэмикхэри гүшүэгээр къафесонхэм слъэкыщ.

— Орэдьиор орэдьио шынпкээ зыширэр сыда?

— Искуствэ лъягэр ары. Орэдьиор ухууным фэш уиорэд къэбгэтын, ори аш зыкыщыгъотын фае. Мьеңкүапэ музыкмэ еджапэ къыкысугъягъ, Санкт-Петербург сишэнгээ щихэлжъхуа. «Сызэджаагээр икүүчтэй» зыкы сугаагэп. Щиенгээр сэсиеджап.

— «Исламыем» къыкыплюгъэ ордэмэ гукэ бэрэ къафэогъэзэжъя?

— Гур, псэр хэмийлхъэхэу къаплорэ орэдьиор бэгъашэ хууцтэп. «Сиорэд», «Кукуур», фэшьхъафхэри мэфэ къызэрэйком, пчыхъэшьхъапэм къыхэсэдзэх. «Мэлэичим ипчыхъэзэхах» зыфилорэ зэлжъэхуэй Санкт-Петербург щыклохэрээм гум иорэдхэр къащысэлох.

— София, искуствэм фэргъа сэхэрэм сыда анахъэу ахапльхэгъэ зиэ пытхэм

— София, искуствэм фэргъа сэхэрэм сыда анахъэу ахапльхэгъэ зиэ ансамблэ пытхэм

— Хэгъэгу, дунээ зэлжъэхуэх ахэлжъэхэрээр есэгъаджэх. Шумэрэ дэхагъэмрэ зыгъэлжъапэрэмэ искуствэм зыкыщагъотын. Къызгурэло, зэкэри цэрио хүйтэп, ау уишүаагэ ябъэкынныр фэшхъаф юфэу сэлъытэ.

— Санкт-Петербург огъэзэжъы. Сыда тапэки къыбдэхъумэ пытхэм

— Адыгэ Республикаем культурэмэ иммиинистрэ Аулъе Юрэ сүлжэлэгээр. Адыгэим зэлжъынгъэу дысилэр лъягъэктэн симурад. Мэфэл концертхэм, зэхахъэхэм сахэлжъэштэй. Санкт-Петербург тильэпкэ орэдхэр къыкысюштых, Адыгэ Хасэм илофыгъохэр сшохъэшгээнох. Футбол, хоккей шиэгъэхуэ сяялтырэг, сяялтынэу гухэль сшырэп. Сызыфаэр искуствэм ицЫифхэм нахыбэрэ сахэтныр ары.

— Усэхэр отхых. Уигушиэхэм атэхыгъэ орэдхэр Хъупэ Мурат ысыгъэх.

— Шуульэгъум, гукэгъум, Кавказ заом, нэмикхээм афэгъэхыгъэ усэхэр сицэх. Уахътэм иджэмакэ зэрэзэхэсхырэм си-гупшихъэр фэгъэхыгъэх.

— Уигухэлжъуухэр къыбдэхъунхэу пфэсэло.

— Тхъаугэгээсэу.

Сурэтым итыр: Кыкы София.

Гандбол

Зэнэкъокъум зыфагъэхъазыры

Астрахань хэкум игубернатор ишүхъафтынхэм якыдэхын фэгъэхыгъэ зэнэкъокъум гандбол бзыльфыгъэ командахэр хэлэжъагъэх.

Краснодар икомандэу «Кубань» апэрэ чыпээр къыдихыгъ. «Астраханочка» Астрахань ятлонэрэ чыпээр фагъэшьошагь. Ящэнэрэ чыпээм икъидэхын фэгъэхыгъэ зэлжъэхуэй Мьеңкүапэ гандбол клубэу «Адыифыр» «Ставропольем» Ставрополь Ѣенекъокъугь.

— Апэрэ едзыгъом ешлэкэдэгэу къыщидгэлжъагъэ, — къитиуа «Адыифыр» итренер шхъаэу Александр Реввэ. — Теклонгъээр къыдэхынтын пыблагъэу тлъытэштыгъ, ау ятлонэрэ едзыгъом тиамал-

хэр икьюу щыдгэфедагъэхэп.

«Ставропольем» ящэнэрэ чыпээр ыхыгъ, «Адыифыр» яплэнэрэ хууц. Волгоград икомандэу «Динамэм», «Астраханочка-2-м» Адыгэим икомандэ атэклиагь. «Адыифыр» «Динамэм» зыдешэм, Ангелина Кучеваловам гъогууи 8 къэлапчээм Иэгуар дидзагь. «Астраханочка», «Ставропольем» Алиса Дворцевая дэгъоу адешшагь.

Анахыкыэхэм ашыщэу Алина Морозовар, Мария Кучеренкар ялэпэлсэнгъэкэ къахэшыгъях. Кобл Зурыет нахыпэкэ «Став-

ропольем» щешеэштыгъ, мыгъэ ар «Адыифым» къырагъэблэгъагь. Астрахань щыкыгъэ зэнэкъокъум «Адыифыр» зыхэлжъээм, зэхэшаклохэм ешлэкло анахь дэгъоу тикомандэ къыхахыгъэр Кобл Зурыет ары.

Ионыгъом мазэм и 1-м Урысыем изэнэкъокъу хэлжъэхэрэ командахэр суперлигэм хэхэм 2019—2020-рэ ильэс ешлэгъур аублэшт. «Адыифыр» «Ставропольем» Мьеңкүапэ щыкыгъэшт. Ешлэгъур мафэм сихъатыр 3-м аублэшт.

Сурэтым итыр: Кобл Зурыет ешлэгъум хэлжъэ.

Футбол

ЛъэкIэу яIэр зэфэшьхъаф

Хэгъэгум футболымкэ изэнэкъокъу апшэрэ купым щыкыорэм я 7-рэ зэлжъэхъум якIэуххэр ѿзэфахысигъыгъэх.

ЕшIэгъухэр

«Тамбов» — «Динамо» — 0:2, «Уфа» — «Зенит» — 1:0, «Краснодар» — «Локомотив» — 1:1, ЦСКА — «Ахмат» — 3:0, «Ростов» — «Рубин» — 2:1, «Крылья Советов» — «Спартак» — 1:2, «Арсенал» — «Оренбург» — 2:1, «Урал» — «Шахцэ» — 3:1.

Ауж къинэштыгъэхэм ашыщэу «Уфар» 1:0-у «Зенит» зэрэте-къуаагъэм къыхэдгэшьырэр апшэрэ купым икомандэхэр ялэпэлсэнгъэкэ лъешэу зэрэз-пэмчыжъэхэрэр ары. «Красно-

дар» «Локомотивым» теклон ымыльэкыгъэми, ешлэкэ дэгъу къыгъэлжъагъэ. Гүунэгъу краим икомандэ хагъэунэфыкырэ чыпэхэм афэбанэ. М. Сулеймановым «Локомотивым» икъелапчээ Иэгуар дахэу шхъэкэ дидзагь, ешлэкло анахь дэгъоу зэлжъэхуэй къыхахыгъ.

«Спартак» ешлэкло дэгъухэмкэ зигъэптиагь, тренер цэрылуу Олег Кононовыр ипащэу медальхэр къыдихынхэ имурад. Шахцэ икомандэ опыт зиэ ешлаклохэр аштаагъэх, ау гъехагъэ ѿшынныр фэхъазырыгоп.

ЧыпIэхэр

1. «Краснодар» — 14
2. «Спартак» — 14
3. «Ростов» — 14
4. «Локомотив» — 14
5. «Зенит» — 14
6. ЦСКА — 13
7. «Арсенал» — 13
8. «Урал» — 10
9. «Рубин» — 10
10. «Уфа» — 10
11. «Динамо» — 8
12. «Ахмат» — 7
13. «Крылья Советов» — 6
14. «Тамбов» — 4
15. «Шахцэ» — 3
16. «Оренбург» — 2

Я 8-рэ зэлжъэхъаф

30.08

«Крылья Советов» — «Динамо»

31.08

«Уфа» — «Оренбург»

«Рубин» — «Шахцэ»

«Локомотив» — «Ростов»

«Ахмат» — «Тамбов»

1.09

«Урал» — «Краснодар»

«Арсенал» — ЦСКА

«Спартак» — «Зенит»

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко 14 зиэ команди 5 зэнэкъокъум хэлжъэ. Зичээу зэлжъэхъаф гъэшэгъон къэзышыщхэрэр але итхэр зэрэзэлжъэхэрэр ары.

Очко